

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 104

Maribor, četrtek 8. maja 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Volja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica, št. 4

Senat proti Hooverju

AMERIŠKI SENAT ODKLONIL IMENOVANJE, KATERO JE PREDSEDNIK HOOVER ŽE PODPISAL. — PRVI SLUČAJ PO 36 LETIH.

WASHINGTON, 8. maja. Borba med senatom in državnim predsednikom Hooverjem radi imenovanja sodnika Parkerja za člana vrhovnega sodišča, je končala z občutnim porazom predsednika Hooverja. Senat je namreč včeraj z 41 proti 34 glasom odklonil odobritev od predsednika Hooverja že podpisanega imenovanja. Ta

korak senata je izzval v vseh političnih krogih največjo senzacijo. Po 36 letih je to prvi primer, da je senat odklonil od predsednika že izvršeno imenovanje. Vzrok za odklonitev Parkerja je baje v tem, da smatrajo delavski in zamorski krogi Parkerja kot tipičnega zastopnika kapitalizma.

Beograjski proces

BEOGRAD, 8. maja. Davi se je nadaljevalo zasliševanje obtoženega Ivana Prpića, ki v splošnem sicer priznava svoje prejšnje izjave, zanika pa, da bi dobil denar za peklenke stroje od bivšega podpolkovnika Vilka Begića. Branitelj dr. Zdravković je skušal med zasliševanjem postaviti obtožencu razna sugestivna vprašanja, ki naj bi ga razbremenila. V zvezi s tem je zahteval od sodnega senata, da naj zahteva vse policijske akte o Jugoslovanski akademski čitalnici v Zagrebu, da se bo moglo tako dokazati upravičeno ogorčenje dijakov. Branitelj je zahteval dalje tudi zasliševanje novega izvedenca, ki naj bi dokazal, da ni šlo za peklenke stroje, temveč za navadne petarde. To zahtevo je podpisal tudi branitelj dr. Ante Trumbić.

Sledilo je zopet čitanje Prpićevih izpovedb na policiji in pred preiskovalnim sodnikom. Razprava je bila ob 12.30 zaključena.

Položaj v Indiji

INDON, 8. maja. Položaj v Indiji pričel normalizirati. Politični krogi

gi se boje, da pomeni to mir pred viharjem. V Amalni je prišlo do težkih spopadov med Hindi in muslimani, ker muslimani povodom od nacionalistov proglašenega dne žalovanja radi aretacije Gandhija niso hoteli zapreti svojih trgovin. Izvršene so bile številne aretacije. Napad na muslimane so izvršili indski nacionalisti.

Veliki gozdni požari

NEWYORK, 8. maja. Veliki gozdni požari v državi New Jersey, ki so bili deloma že omejeni, so znova vzplameli. V državi York so gozdni kompleksi na 25 krajih v ognju, vendar so požar na 20 krajih že močno omejili. Okrog Newyorka samega so gozdne požare že toliko pogasili, da so predmestja že izven vsake nevarnosti.

68 žrtev tornada

NEWYORK, 8. maja. Katastrofalen tornado je zahteval v Teksasu 86 človeških žrtev, več sto pa je bilo ranjenih. Stvarna škoda se ceni na milijon dolarjev.

Kaj se godi v Nemčiji?

Bolj preko inozemskih, nego iz nemških listov smo minule dni doznali o zanimivi in značilni debati v gospodarskem odseku nemškega državnega odbora, ki je razpravljal o državnem proračunu. Dne 6. t. m. se je vršila debata o proračunu ministrstva za državno brambo. Že leta sem so bili proračuni ravno tega ministrstva in pa razne afere v njegovem območju predmet neprestanega nezadovoljstva in kritike v nemški javnosti, zlasti zato, ker so številke vojnega proračuna neprestano naraščale od leta do leta. Tako je tudi v letošnjem proračunu postavka vojnega ministrstva napram lanskemu letu zopet narasla za 50 milijonov mark in zahteva vojni minister za sto tisoč mož vojske 515 milijonov mark (poleg 273 milijonov za penzijske izdatke in za mornarico).

V debati v gospodarskem odseku 6. maja so razni govorniki, zlasti socialnodemokratski, iznesli težke obtožbe proti vojnemu ministru. S prstom so kazali na dejstvo, da so se stvarne datjave za vojsko v Nemčiji, ki so pred vojno znašale 1200 mark na glavo, zvišale na 2880 mark na glavo, da so se torej oboroževalni izdatki dvignili za več ko 100%. Značilno je, da so vse stranke ostro kritikovale proračun vojnega ministra, ne izzveniši nemške nacionalce in centrum.

Zlasti značilna so pa bila izvajanja socialističnega poslanca dr. Leberja, ki je obširno razpravljal o ogromnih oboroževalnih izdatkih Nemčije. 75 milijonov mark zopet za orožje in municijo — je izvajal dr. Leber — izdatki drugih držav v iste svrhe. Še celo stara cesarska armada ni potrebovala tako ogromnih vsot. Že cele mesece kroži v javnosti, zlasti izven Nemčije, trditev, da je Nemčija udeležena na ilegalnem oboroževanju. Prejšnji francoski ministrski predsednik Poincaré je pred nekaj dnevi v pomembnem časopisnem članku postavil to trditev kot pozitivno dejstvo.

Največ pomislekov pa — je nadaljeval dr. Leber — vzbujajo dejstvo, da bistveni del nemške zunanje politike vršijo ne v zunanjem uradu, ampak generali.

Kot simptomatično je navajal govornik tudi, da so n. pr. iz vojske odpuščali mornarja, ki je slučajno v neki baje komunistični gostilni izpil čašo piva, dočim pa se razni generali nemške državne brambe udeležujejo slavnosti v sovjetskem generalnem štabu.

Značilno je, da se je tem izvajanjem socialnodemokratskega govornika v polnem obsegu pridružil tudi član najuplívnejše vladne stranke, poslanec centruma dr. Köhler, ki je tudi zahteval, da se narodu natoči čistejša vina: zakaj to ogromno oboroževanje?

Ti dogodki v nemškem državnem zboru, ki jih kot kronisti samo kratko beležimo, so vsekakor simptomatični in tudi v vsakomur izmed nas vzbujajo

HUMANIK

PLATNENE D 78.-

NAJBOJŠI IN VENDAR CENENI

jajo dvome in vprašanja: zakaj to ogromno oboroževanje v Nemčiji, ki ne le, da ni v skladu z določbami mirovnih pogodb, ki jih je Nemčija podpisala in ki so zanjo ravno tako, kakor za vsako drugo državo, zadeva časti, ki pa tudi ni v skladu s stalnim povdarjanjem miroljubnosti Nemčije s

strani njenih prvih diplomatov na vseh mednarodnih konferencah? Ali so določbe mirovnih pogodb in ali so izjave voditeljev držav, podane ponovno pred licem celega sveta, res samo humbug in prevara, za katero se zahrbtno brusi nož za sosedov hrbet?!

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 8. maja ob 20. uri »Caričin« Amazonke«, ab. C. Kuponi.
Petek, 9. maja. Zaprto.
Sobota, 10. maja ob 20. uri »Rigoletto«. Gostovanje ge Tinke Wesel-Polla. Navadne operne cene. Kuponi. Zadnjič.
Nedelja, 11. maja ob 16. uri »Materinski dan«. Prireditvev slovenskega ženskega društva. — Zvečer ob 20. uri »Caričine Amazonke« pri znižanih cenah. Kuponi.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 12. maja ob 20. uri »Caričin« Amazonke«. Gostovanje Mariborčanov.

Danes Četrtek 8.
FERRY FERRETTY
famosni acordeon virtuose
V VELIKI KAVARNI

Od kantinerke do carice.

Katarina I., ruska carica je bila na začetku carjevanja Petra I. Veličega še preprosto dekle. Ko je Peter Veliki s svojimi maršali zavzemal mesto za mestom na zapadu in ustvarjal veliko Rusijo, je bila Katarina kantinerka v litvanskem mestu Marienburgu, ki ga je baš oblegal maršal Menšikov. Katarina je bila prepričana, da bo njena domovina, če Menšikova v njegovem taboru umori, ostala svobodna. Toda Marienburg je padel in z njim je padla Katarina v rusko ujetništvo. Menšikov jo je pridržal za se in pri njem jo je spoznal car Peter I.

V bojih s Tatariji bi bil kmalu Peter I. premagan, toda rešila ga je Katarina, ki je s svojimi okraski podkupila kanove zaupnike, da so svojega gospodarja izdali. Peter I. je sklenil, da vzame Katarino za svojo ženo in ko je kmalu na to umrl, je izrazil željo, naj postane Katarina ruska carica. S pomočjo Menšikova je res postala ruska carica, kljub vsem spletkam pristašev carjeviča Alekseja, sina Petra I. iz prvega zakona.

Film nam v odlični režiji in s prvovrstnimi igralci (Lil Dagover), ki predstavljajo poznane historijske osebnosti carskega Petrograda izza začetka osemnajstega stoletja, slika, kako je prišla Katarina na ruski prestol.

To veličastno historijsko dramo predvaja ZKD v Graiskem kinu od petka 9. do torka 13. maja ob običajnih urah in kljub velikim nabavnim stroškom ob običajnih cenah.

Pobegnil je

iz hiralnice v Vojniku pri Celju mladoletni pohabljenec Ros Martin, ki hodi po dveh bergljah in je pred tremi leti beračil po Mariboru. Navadno je sedel na trotoarju na Aleksandrovi cesti in vzbujal usmiljenje mimoidočih. Njegovi sorodniki pa so mu tako prisluženi denar pobrali tako, da je revček pravzaprav beračil za druge. Poskrbljeno je, da bo takoj zopet vrnjen zavodu, čim se pojavi v Mariboru; če bodo pa druge občine trpele, da berači in nadleguje ljudi na njihovem teritoriju, je to njihova stvar — v interesu dečka pa to ni. —

Kolo ukradeno

je bilo včeraj pop. krog 16, izpred kolodvorske pošte Jožefu Gorupu, slugi tovarne Thoma v Mlinski ulici, ko je stopil za hip v poštne prostore in kolo prislonil zunaj ob zid. Kolo je vredno 1400 Din. —

Naseljevanje Nemcev v naših krajih

FEVDALNI PRAVNI RED POD KARLOM VELIKIM. — KONEC ZADNJE-GA OSTANKA SVOBODE SLOVENSKEGA NARODA.

Ko se je Rim izživel in je izgubil notranje pogonske sile, je razpadel v razvaline. Masa ni čutila pod nogami trdnosti; razdvojena in brez vsakega duševnega poleta je segala le po kruhu in uživanju. Patricijstvo (rimsko plemstvo) se je, sito njene krvi, pijano valjalo v moralni mlakuži. Končno so Rimljani podlegli Germanom.

Nad Evropo je zavela nova doba. Na razvalinah prej tako mogočnega rimskega cesarstva so se par stoletij po njegovem razpadu pojavile nove ustavne razmere in socialne tvorbe; na novi ekonomski podlagi so se pojavile nove gospodarske oblike in nova razdelitev zemlje.

Ta nova upravna oblika se je imenovala fevdalni red. Po tem redu je bil vladar neomejen gospodar zemlje. Njegova oblast se je opirala na visoko plemstvo in duhovništvo. Tem je kralj dajal zemljo v fevd ali leno, t. j. odstopal jim jo je v vžitek. A tekom časa so fevdi postali dedni. Prejšnji kraljevi uradniki so se iz upraviteljev dvignili v neodvisne mogotce s knežjo oblastjo. Zvali so se deželni knezi. Svoja posestva so izročali raznim nižjim plemičem (vitezom) in ti so zopet oddajali kmetom. Deželni knezi so bili vazali vladarjev, a istočasno tudi mogočni fevdni gospodje.

Prvi predstavnik fevdalnega pravnega reda je bil mogočni frankovski kralj (in rimski cesar) Karel Veliki, v čegar carstvu »ni solnce nikoli zašlo«, ker je bilo tako veliko, da je segalo čez vso vzhodno Evropo. V 8. stoletju so že bili tudi Slovenci pod njegovim žezlom. Od tedaj dalje je naglo ginevala njih prejšnja samostojnost, sloneča na združnem življenju. Po frankovskem vojnem pravu je kralju pripadala vsa ona zemlja, ki si jo je vladar pridobil z orožjem, svet brez gospodarja in končno, kar je bilo zaplenjeno radi veleizdaje in nezvestobe.

Slovenska zemlja je veliko trpela od rimljanskih časov do Karla Velikega. Zato je bilo veliko zemlje brez gospodarja. Karel Veliki je to zemljo odstopil v vžitek plemstvu, škofijam in samostanom. Spočetka je pustil našim prednikom njih lastnino in upravo s knezi vred. Za to je imel več razlogov:

1. Ker so se Slovenci, osobito karantanski (koroški) prostovoljno podali pod njegovo vrhovno oblast; 2. ker ni preganjal Slovencev radi njih narodnosti; 3. ker jih je na ta način uvajal na svojo vlado in vero. Z domačimi vojvodi so še nekaj časa lebdela »v domačih šegah utrjene postave« (ustava) in svobodni Slovenci so še uživali prostost in svoje pravice. A pritisk se je vedno bolj očitaval. Zato je v narodu vedno bolj tlela želja po prejšnji neodvisnosti. Končno so se pod vodstvom panonskega vojvode Ljudovita Posavskega uprli Frankovcem najprej panonski, nato še korotanski Slovenci. Bili so poraženi.

Tedaj (l. 820.) je izginil zadnji ostank nekdanje svobode in slovenski kmet je postal suženi nemškimi grofom in nemškemu pravnemu redu.

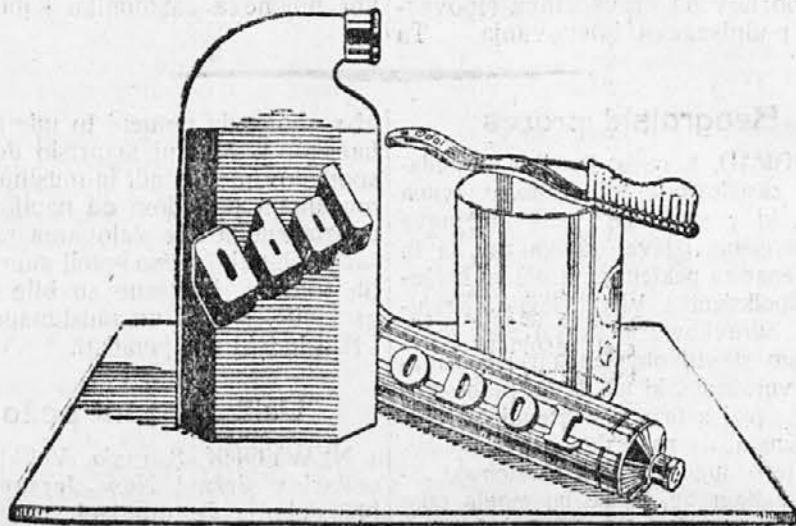
Slovensko plemstvo, kolikor ni padlo v bojih, se je brzo potujčilo, ker mu je tako kazala gospodarska korist. A kmečki narod ni šel isto pot. V njem je še vedno živela ideja slovenske zvezne države. Obred ustoličenja domačih vojvod (knežji kamen pri Gospi Sveti na Koroškem) jim ni bil le navaden običaj, marveč živa podoba njihove pravde. Tega so se tuji dobro zavedali, zato niso obreda takoj pogazili, ampak so se na istem kamnu predstavljali slovenskemu ljudstvu kot preprosti kmečki župani in zakoniti nasledniki nekdanjih domačih vojvod.

Iz posode pravde so tuji vojvodi skovali plašč za odpravo slovenskega prava in bistva. — V očeh Karla Velikega in njegovih naslednikov je bil organ (Slovenci so bili poganske ve-

re) brezpravno in manj vredno bitje, ki mu kristian ni smel izkazovati pravičnosti. To načelo je bilo kraljevim vazalom dobrodošlo in je krepko podpiralo njihovo stremljenje, iztrgati iz rok slovenskih kmetov čim prej in čim več zemlje. Zato je šel s krščanskim križem nemški meč, ki je utiral pot kolonizaciji nemških kmetov in pozneje tudi obrtnikov.

Kolikor je še bilo združene zemlje — vaških zajednic —, so jo dobili nemški grofi, deloma tudi nemški kmetje. Osvojitev te in druge zemlje je bila kaj enostavna: zemljo so si prilastili s ponarejenimi listinami, ali pa je pravno potrjenje kar izostalo. Saj za slovenskega roba ni bilo pravosodja in plemstvo je imelo nad njim neomejeno pravico.

Nemški kmetje — Bavarci, Franki, Sasi — so se prvotno naseljevali po Gorenjskem, severnem Štajerskem in severnem Koroškem, torej po goratih in manj obljudenih krajih. Kmalu

Še so Vaši zobje zdravi, če pa svojih ust in zob ne negujete pravilno, se kmalu pojavijo znaki bolezni, ki Vam povzročijo mukopolne ure. Ognite se temu! Kozarec tople vode s par kapljicami Odola — več ne potrebujete. S tem si dodobra izplaknite usta, zdrignite z Odol-pasto za zobe, — najprinernejše po vsakem obedu — temeljito svoje zobe: to je najboljša metoda negovanja zob in ust.

pa so se iz lastnega nagiba pomaknili tudi v sredino slovenskega življa — na Dolenjsko in Spodnje Štajersko — in v mesta — Celje, Ptuj, Maribor i. dr.

Večja nemška kmečka gospodarstva, nazvana »kraljeve kmetije« so bila zelo razsežna in so merila okrog 3 pluge, dočim je »bavarska kmetija« obsegala en plug in »slovenska« od enega pluga nazaj. Plug (grunt) je meril 30 oralov (johov). Toliko zemlje naj bi bila družina takrat potrebovala za kritje lišne potrebe. Od tod so po delitvi zemlje nastali polgruntarji in četrtgruntarji. (Prekmurcem je plug toliko, kolikor oral (5750 m²), mera, ki so si jo prvotni poljedelci osnovali na prirodni način: toliko je namreč lahko orač obdelal s parom volov v enem jutru. Zato velja za to mero tudi izraz »jutro«.)

Nemški kmet je bil prost davkov in vojaških dolžnosti, ne pa tako slovenski. On je moral v boj, kadar ga je kralj pozval. Ves ta čas se je moral vzdrževati sam s hrano in obleko. Da so se svobodni kmetje (svobodini) izognili vojnim dolžnostim, so svojo zemljo izročali plemstvu ali cerkvam (samostanom), ki naj bi jih bile za to štitele pred sovražnikom.

Tako se je slovenski kmet umikal tujcu, čegar število je naglo rastle. V začetku 15. stoletja je bila nemška kolonizacija dovršena.

Udruženje železniških uradnikov, podružnica Maribor

odpoveduje poučni zlet v Trbovlje, ki bi se moral vršiti 10. tm., ker premogovnik tega dne stoji. Izlet je odložen na nedeljo čez

Mariborski in dnevni drobiž

„Slovenska čitalnica“
v 70. leto

(»Ljudska knjižnica« v 10. leto.)

V sredo, dne 7. majnika, je imelo najstarejše mariborsko kulturno društvo, »Slovenska čitalnica«, v Narodni med vojno in se prebudila k smotnemu stopilo to prvo ognjišče mariborskega kulturnega delovanja v 70. leto. »Ljudska knjižnica« Slovenske čitalnice, ki je bila sicer ustanovljena že pred vojno, a je prenehala delovati med vojsko in se prebudila k smotnemu delovanju po prevratu šele januarja 1921 pod sedanjim vodstvom, pa stopa s tem v 10. leto svojega širjenja ljudske prosvete med Mariborčani.

Poročila društvenih funkcionarjev so pokazala, da je »Slovenska čitalnica« s svojo »Ljudsko knjižnico« tudi v preteklem letu sijajno napredovala ter se njena statistika o porastu knjig in številu izposojenih letu za letom naravnost rapidno dviga.

V letu 1929. je namreč izposodila »Ljudska knjižnica« 20.740 knjig, za 7.731 več, kakor v letu 1928. Tudi sta-

Čuden »jubileum«.

Bože moj, za kaj se dandanes v našem mestu ne pobira od hiše do hiše! Nočem se spodikati nad zbirkami za pogorelce v Zaluki, poplavljenice v Franciji, za počitniške kolonije na Pohorju in na morju. Potrebne so in za zbiralce skoraj neprijetnejše kot za darovalce. — Druga kategorija so razna potrebna a tudi nepotrebna društva in društveca, katerih inkasantov se človek otepa kot sitnih muh, dokler radi ljubega miru ne odrine tiste reklamirane kovače. — Huda nadloga pa so že globetrotterji; škoda vsake pare za te vrste postopačev! — Najlepše pa je, da zadnje dni hodijo po hišah neke dame — »glumice«, ki z osladno vsiljivostjo prodajajo brošurico »knjigo humorja« v počast nekemu nam neznanemu »umjetniku« iz Zagreba ali Beograda. Hočeš - nočeš - moraš - kupiti brošurico plehkih duhovitosti brez duha, samo da se jih rešiš. A ko ti v žepu zmanjka zopet kovač, ki si ga sam pri-rgaš, želiš k vragu vse globetrotterje »jubileume«, maloazijske kristjane, zamorčke in druge »fehtarije«. — Naj se dovoljujejo zbirke po hišah le res potrebnim kulturnim in humanim ustanovam, vse drugo naj se policijsko prepove!

Fakirski eksperimenti v gledališču.

Sinoči ob 18. uri je v Narodnem gledališču pred povabljenimi zdravniki in zastopniki časopisja ter policije nastopil s tremi eksperimenti fakir Zagir Kan Bei. Prehodil si je z dolgim ostrim žebliem jezik, dovolil si prebadati lica in z golimi nogami drobil steklo razbitih steklenic. Vsi eksperimenti so dobro uspeli in fakir ni krvavel. V prihodnjih dneh bo Zagir Kan Bei nastopil javno s težjim in še bolj zanimivim programom. —

Požar v mizarski delavnici pri glavnem kolodvoru.

Danes okrog 11. ure so v železniški mizarski delavnici, ki je v posebni uti v bližini skladišča, pričeli greti ostružki. Železniški delavci so ogenj sami hitro pogasili, tako da je zgorelo samo nekaj skobljev in do polovice tudi vrata. Požarna bramba, ki je bila pod vodstvom g. Vutta v hipu na licu mesta, že ni imela več posla. Na srečo, ker če bi bil ogenj malo bolj zagrabil naokrog, bi bila strašna nesreča skoro neizogibna, ker bi bilo v nevarnosti celo skladišče. —

Na Pobrežju sta bila aretirana

včeraj zjutraj dva moška Viljem Rozman in Anton Viher, naša državljana, ki sta osumljena, da sta bila udeležena pri vlomu, ki je bil pred kakimi 2 tedni izvršen v Gradišču, v Avstriji. Tik ob naši meji pri Sv. Duhu. Aretirala ju je železniška policija in oddala policijskemu komisarijatu, kjer jih danes zaslišujejo. Možakarja tajita. —

Zanimanje za nedeljski nastop sokolske mladine v Studencih

je prav živahno ne samo v telovadnih sokolskih krogih, ampak tudi med starši in drugimi prijatelji naše mladine in sokolske misli. Po vseh pripravah in sporedu sodeč, bo ta prireditve nekaj svojevrstnega. To ne bo nikaka sokolska veselica, kakoršnih smo vajeni v zadnjih letih. Nastopilo ne bo društvo, namreč z vsemi oddelki, ampak samo z deco, žensko in moško. Pa še ta je razdeljena z ozirom na izvajane vaje v dveh starostnih skupinah: mlajša in starejša. Pri prireditvi se tudi ne bo točilo alkoholnih pijač, niti ne prodajalo jestvin. To bo le nedelja naših malčkov, ki prežive marsikatero veselo urico med tednom na sokolskem telovadišču ter igraje vadijo svoje telo in duh za poznejšo telovadbo za življenje. Z nizko vstopnino (sedeži 5, stojišča odraslih 3 in otrok 2 Din) bo omogočeno, da se tudi starši iz delavskih krogov udeležijo prireditve. Naša inteligenca pa ima s svojim posetom te prireditve priliko pokazati, da ni prepada med njo in delavskimi sloji, da se zaveda sodobnega demokratizma, ki je najlepše izražen v sokolskih načelih. —

Angleški krožek

priredi v soboto 10. tm. ob pol 18. uri v dvorani Vesne čajanko z izbranim sporedom. Člani društva in po njih vpeljani gostje se vljudno vabijo. 1357

Juriš na prohibicijo v Ameriki

NAJVIŠJI AMERIŠKI JURISTI PROTI PROHIBICIJSKEMU ZAKONU. — KATASTROFALNE POSLEDICE ZAKONA ZA AMERIŠKO GOSPODARSTVO.

Vedno huje se pojavlja v Zedinjenih državah borbenost proti suhemu režimu, in sicer ne samo v krogih onih ljudi, ki hočejo za vsako ceno uživati alkoholne pijače, ampak zlasti tudi v krogih narodnih gospodarjev in gospodarskih strokovnjakov. Vprašanje ameriške prohibicije se vsestransko kritično razmotriva in mnogi izražajo svoje prepričanje v tej smeri, da je zakon zgrešil svoj cilj in da so njegove posledice za javno življenje naravnost katastrofalne. Kljub vsemu pa pristaši suhega režima ne popuščajo in lanskoletna izvolitev Hooverja za predsednika pomeni zmago »suhorežimovcev«.

Problem prohibicije je od tačas prodl tudi že v sam parlament, kojega pravni odbor se je obrnil na razne ugledne osebe javnega življenja in visoke državne funkcionarje za njih mnenja. Ta mnenja so naravnost porazna. Čujmo:

Višji državni pravdniki v Newyorku, Chicagu in St. Louisu trde soglasno, da zabrana alkohola v velikih mestih praktično ne obstoja, z zakonom o prohibiciji pa da so se okoristili samo razni kriminalni tipi.

Ralph M. Shaws iz Chicaga pravi, da predstavljajo organizirane zločinske tolpe, ki delajo ogromne dobičke z nedovoljeno trgovino z alkoholom, resno nevarnost za državo, to tembolj, ker je tudi uradništvo korumpirano, in se lahko nekega dne zgodi, da bo podzemlje močnejše nego vlada in da bo zavladovalo nad vso državo.

Višji državni pravdnik Coudert v Newyorku pravi, da se zakon sploh ne da v celoti izvesti, kajti če bi država to hotela, bi morala mobilizirati vso vojsko in mornarico in zgraditi ječe za 60 milijonov ljudi.

George H. Williams, višji državni pravdnik iz St. Louisa, povdarja, da je zakon o prohibiciji izzval v Ameriki najobupnejšo in najstrašnejšo kriminalno epoho, kakoršne ne pomni svetovna zgodovina. V St. Louisu je nekaj navadnega, da bogati zločinci najemajo reveže, ki mesto njih sede v zaporih. Mr. Williams je tudi načel vprašanje, kako to, da mnogi ugledni člani kongresa (državnega zbora), ki se tam kažejo kot hudi borci proti alkoholu in kot stebri »suhorežima«, v privatnem življenju zelo radi pijejo alkoholne pijače. Saj je bil še nedavno — že v tretjič — aretiran zloglasni Cassidy, ki je znan kot »službeni dobavitelj« alkohola za člane ameriškega parlamenta.

Važen borec proti »suhemu režimu« je tudi H. Stayton, predsednik »Društva proti 18. amandamentu«. Ta amandman ameriške ustave namreč uzakonja zabranu alkohola na vsem ozemlju Zedinjenih držav, dočim je bila poprej prohibicija fakultativna, t. j. vsaka država je reševala to vprašanje za sebe in v lastnem delokrogu. Gori navedeno društvo zahteva, da se upostavi to stanje in da se zakonito uvede takozvana »local option«, zakon o prohibiciji pa naj obdrže države, kjer v resnici večina državljanov še danes odobrava suhi režim. Mogoče je, da takšne države danes v Ameriki sploh ni več. Kot prehodni kompromis pa predlaga Stayton, naj se dovoli izdelovanje lahkkih alkoholnih pijač.

Najresnejši izpad proti suhemu režimu pa so uprizorili delavski sindikati. Predsednik sindikatov Green je poslal predsedniku Zedinjenih držav Hooverju poslanico, v kateri, ne s filozofskimi in etičnimi argumenti, ampak s suhimi številkami o materialnih izgubah države vsled prohibicije pobija sedanje stanje. Že ogromna brezposelnost (nekateri navajajo število brezposelnih v Zedinjenih državah s 3 milijoni, drugi celo z 8 milijoni, uradne statistike pa sploh še ni) bi se znatno ublažila, ako bi se zopet dopustila pivovarska industrija, ki je nekoč porabila letno 2 in pol milijona ton premoga in blizu milijon ton žita. Koliko rudarjev, poljskih delavcev, prometnih delavcev itd. bi bilo zopet zaposlenih! Ti Greenovi dokazi so nedvomno najtehtnejši in bodo gotovo tvorili podlago za akcijo, ki se sedaj zopet pripravlja v parlamentu. Nacionálni republikanski klub v Newyorku je nedavno s 461:345 glasovom sprejel resolucijo, s katero zahteva ukinitve zabrane alkohola.

Ako še k temu pripomnimo, da so baš nedavno ob priliki strašnih dogodkov v ameriških kaznilnicah službeno ugotovili, da več ko 60% vseh kaznjencev tvorijo prohibicijski zločinci in da je ta zakon posredno tudi kriv razmer v kaznilnicah, smo le še dopolnili sliko položaja, v katerega je dovedla prohibicija Zedinjene države.

Psihološko naravno je, da se treznost ne da izsiliti z zakoni, ampak samo z neprestanim poukom, s širjenjem prosvete, z upoznavanjem naroda s strašnimi posledicami čezmernega uživanja alkoholnih pijač. Do tega spoznanja bodo končno prišli tudi ameriški prohibicionisti — »suhorežimovci«.

Hudomušnost znamenitih oseb

Kralj Henrik IV. je potoval nekoč skozi neko malo mesto, ki ga je sprejelo po svojih zastopnikih pri glavnih vratih in mu izreklo dobrodošlico. Komaj je začel govoriti prvi govornik, se je zaslíhal od nedaleč stoječega osla glas: I...a, i...a! Kralj je nato razposajeno pripomnil: »Prosim gospode, da govore po vrsti, sicer ne bom razumel nobenega.«

Za prvo predstavo Molierovega »Tartufa« v Parizu je bilo gledališče popolnoma razprodano. Predstava bi se morala pravkar pričeti, ko je bila nenadoma oblastveno prepovedana. Moliere je stopil nato pred zastor in se opravičil z besedami: »Cenjena gospoda, napovedati smo za danes prvo predstavo »Tartufa«, a naš ministrski predsednik noče, da bi ga predstavljali!«

»Gotovo sem te dolgočasil«, je nekdo odgovoril slavnega filozofa Aristotela.

»Nikakor«, je odgovoril Aristoteles, »jaz te sploh nisem poslušal!«

Neki gospod, ki je imel grdo navado, da je prihajal vedno z novimi vprašanji, je nekoč posetil Voltaira, ki ga je že pri vratih pozdravil z besedami: »Dragi prijatelj, povem ti že vnaprej, da o stvarih, katere me boš spraševal, nimam niti pojma!«

Ko je Chaplin prvič razodel svoji ženi, da se namerava ločiti od nje, je ona

pripomnila: »Ko ne bom več tu, nikdar več ne boš dobil take žene, kakor sem jaz!«

»Že samo to mi je v tolažbo!« je odvrnil Chaplin.

Pesnik Roy je presedel že precej časa v ječi, ko se je lepega dne izkazalo, da je popolnoma nedolžen, nakar so ga takoj izpustili. Ko je Voltaire zvedel za to, je hudobno pripomnil: »Kot človek je bil Roy preveč, kot pesnik pa premalo kaznovan!«

Thomas Carlyle, slavni angleški zgodovinar, se je nekoč sprehajal z znanim slikarjem Millaisom, ki ga je končno povabil, naj si ogleda njegovo hišo. Carlyle se je res odzval vabilu. Ko si je ogledal v Millaisovi hiši nakopičene umetnine, ga je rezko vprašal: »Ali ste si vse to nabavili z izkupičkom od svojih slik?«

»Seveda«, je odgovoril slikar smehljaje. »Torej dobro, potem Vam moram nekaj povedati,« je pripomnil slavni zgodovinar. »Potem je pač na svetu še mnogo več norcev, kakor sem mislil!«

Maeterlinck ki je bil v mladosti slab učenec, je nekoč srečal nekega svojega nekdanjega sošolca. Ta ga je vprašal, s čim se sedaj peča.

»Pišem,« je odgovoril Maeterlinck. Začuden nekdanji njegov sošolec nato: »Pod kakim imenom?«

Spominjajte se CMD

HUMANIK

V BARVAH od 100.
PLATNENE od 60.
PRAVILNA OBLIKA

Prefrigani slepar

Slovaški listi poročajo zanimiv slučaj. Bivši katoliški župnik Jan Vanak, ki je bil radi raznih sleparij svoj čas iz cerkve izobčen, je pred dvema letoma ustanovil v Bratislavi svojo banko pod imenom »Judova pokladnica«. Sleparil je v banki na debelo, vendar vedno tako spretno, da mu oblasti niso mogle blizu. Nedavno je dal svojo blagajno v banki zavarovati proti vlamu za 130.000 Kč. Dne 3. tm. pa je navidezno ves prepadel pribežal na policijo in prijavil, da so mu lopovi vlomili v blagajno in mu odnesli 76.000 Din. Policija pa je na podlagi poizvedb pričela sumiti in je zaprla njega in njegovega blagajnika Kocaka. Vanak je končno po dvodnevem zasliševanju priznal, da je najel za 1000 Kč nekega dobro verziranega vlomilca, ki je izvršil navidezni vlom po vseh vlomilskih predpisih, denar pa, ki je bil v banki, in sicer samo 10.000 Kč, pa je že poprej spravil na varno v hiši svojega očeta v Majtenu. Dva detektiva sta se skupno z njim peljala z avtom v Majten, da poiščeta denar. Vanak jih je zapeljal v neko sobo in ko sta detektiva iskala denar, je skočil Vanak naglo iz sobe, zaklenil vrata, mirno skočil v avto in se odpeljal. Detektiva sta šele čez dolgo časa mogla priklicati ljudi in obvestiti orožništvo. Vanak je med tem že izginil. Pravijo, da se je odpeljal naravnost na Dunaj.

Gosak rešitelj življenja

Gosi, ki so si pridobile svoje prve lovorike pri rešitvi Kapitola v starodavnem Rimu, očitno še niso pozabile svoje stare tradicije. V Eschweilerju na Virtemberskem se je nedavno neki otrok igral v bližini bajerja. Ob močvirnatem bregu je otroku spodrsnilo in je padel v vodo in kljub vsem naporom ni mogel na suho. Dogodek je v bližini nahajajočega se gosaka močno vznemiril. Prišel je z vso močjo prhutati in gagati, s čemer je vzbudil pozornost več ljudi. Ko so videli, kaj se je zgodilo, so skočili takoj v vodo in še pravočasno rešili otroka, ki je bil že nezavesten.

Uspehi ameriških kaznjencev

Uprava kaznilnice v Columbusu, kjer je grozil izbruh nove revolte kaznjencev, je nekaterim zahtevam kaznjencev ugodila. Med drugim se je smrtna kazen enega izmed kaznjencev, ki bi bil moral 25. tm. biti usmrčen, spremenila v kazen dosmrtno ječe. Njegovi tovariši so zahtevali to pomilostitev, ker je že itak požar v kaznilnici zahteval dovolj smrtnih žrtev. Tudi je uprava ugodila zahtevi kaznjencev, ki so za pomirjenje živcev po požaru hoteli imeti večjo množino tobaka.

Ogromen promet na kolodvorih v Pragi.

Te dni je izšla uradna statistika, koliko oseb je v l. 1928 odpotovalo s kolodvorov v Pragi: 14.232.205. Od teh so se odpeljale z osebnimi vlaki 13.394.803 osebe, z brzimi vlaki pa 837.402 osebi. Prtljage se je odprenilo v istem letu 19.530 ton (torej povprečno 137 kg na 100 oseb).

Sport

Jugoslavija sodeluje na svetovnem prvenstvu v Montevideu.

Jug. nog. savez je sklenil, da sodeluje na nogometnem svetovnem prvenstvu v Montevideu. Pri sestavi reprezentance se bo savezni kapetan oziral predvsem na one naše igrače, ki stalno bivajo v Franciji, n. pr. Mitrovič, Colnago, Štefančič, Sekulić in Bek. Od naših v poštev prihajajočih klubov bo vzel le po enega ali dva, da ne bi bilo ogroženo državno prvenstvo. Iz Jugoslavije namerava vzeti Djokiča, iz Haška Hitreca, iz Concordije Premerla in Šimšica, iz Hajduka Bonačića, iz Gradjanskega 1911 Miko Babiča, iz Sanda Beleslina, iz Sokola Ivkoviča in Jakšiča in iz Gradjanskega Mihelčiča. Denarna podpora, ki bi jo dobili iz Urugvajca, bi znašala nad milijon dinarjev.

SK Donawitz:SK Železničar.

V nedeljo, dne 11. tm. gostuje prvič v Mariboru odlično moštvo SK Donawitz, prvak Gornje Štajerske. Gostje gojijo lep kombinatorec nogomet ni se odlikujejo predvsem s hitrostjo. Po srečanju Maribor:Ilirija bo ta tekma ena najinteresnejših v spomladanski sezoni. Tekma se bo vršila ob 16.30 na igrišču SK Železničarja.

Sokolstvo

Zlet k nastopu Sokola Sv. Jurij ob Ščavnici. Sokolsko društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici ima v nedeljo, dne 11. tm. svoj prvi večji nastop zvečan s telovadno akademijo. Kakor smo poučeni, se vsa bližja in daljša okolica za to akademijo zelo zanima. Častna dolžnost Mariborčanov je, da v kolikor večjem številu prisostvujejo temu nastopu.

Skupina Mariborčanov namerava ta poset zvezati s prijetnim izletom. Avtobusi bi se odpeljali v nedeljo ob pol 7. zjutraj z Grajskega trga, hotel Oreš. Pot gre preko Sv. Lenarta, Sv. Trojice, Gornje Radgone, ogled kletarne Cl. Bouvier, Slatina-Radenci, Kapele k Sv. Jurju ob Ščavnici, kjer bo ob 15. uri sokolska akademija. Povratek v Maribor okrog 21. ure. Vožnja tja in nazaj bo stala približno 50 do 60 Din.

Prijave sprejema br. Dekleva v Posojilnici, Narodni dom, in je s prijavo položiti tudi znesek Din 50 na račun potnine. Končni obračun na zletišču.

Bratje! Udeležite se tega zleta in ponosite moralno podporo svojim bratom v Sv. Jurij ob Ščavnici. Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor I. ima na soboto 10. maja svoj prijateljski sestanek z zabavnim in propagandnim sporedom. Začetek ob 20. uri. — Odbor.

Prepoved letalskih akrobacij.

Z ozirom na zadnje nesreče pri letalskih akrobacijah namerava — kakor poročajo berlinski listi — pruska vlada po ponovnem studiju stvari v teh dneh izdati prepoved letalskih akrobatičnih predvajanj.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

88

Baron Astorra se je krčevito iztegnil in udaril parkrat s petami po tleh; nato so se mu oči zavile, obležal je v večnem snu.

»Ubog!« je zamrmral Ragastens.

In ves zamišljen se je vrnil proti fronti zavezniških čet. Pozdravil ga je tisočeren krik.

Ves osupel je pogledal okrog sebe, da vidi, kaj pomeni ta krik. In zdaj je zapazil, da velja njemu. Kakor hitro je skočil na tla, je prihitel knez Manfredi z razprostrtimi rokami.

»Vi ste naš rešitelj!« je vzkliknil, objemaje ga.

Nato je prišla vrsta na grofa Alma, na Giulija Orsini, na Giovannija Malatesto, ki je bil ranjen, in na dvajsetorico drugih poveljnikov, ki so ga vsi objemali in poljubljali. . . Nedaleč je stala na nizkem gričku Primavera na konju in gledala ta prizor. Nihče ni slutil misli, ki so se budile v njeni duši.

Še dalje, mnogo dalje, z vrha neke skale, pa je prisostvovala vsej igri današnje bitke druga ženska. Ko je videla, da je vse končano, se je ta ženska zopet odpravila proti Montefortu: bila je ista, ki je sinoči skrita v duplu stare vrbe žalujke poslušala razgovor Primavera z Ragastensom.

Armada zaveznikov je bila utrpela krute izgube. Toda hipna nevarnost je bila odstranjena. Nekateri prebežniki so povedali, da je Cezarjeva rana precej resna in da mu za nekaj dni ne bo mogoče poizkušati bojne sreče.

Grof Alma, knez Manfredi in nekaj drugih poveljnikov se je vrnilo v Monteforte, da se posvetujejo, kako vzdržati bližnjjo oblego. Kajti nemogoče se je bilo nadejati, da Cezar, ki ga je za danes odbil sijajni napad viteza de Ragastens, tudi o prihodnih prilikah ne bo mogel prodreti v Peklensko sotesko. Med tistimi, ki jim je bilo rečeno, naj se vrnejo v Monteforte, je bil tudi Ragastens.

Noč je prihajala. Ragastens, ki je bil slekel bojno obleko ter povečerjal z Giulijem Orsini, je pravkar počival po naporu današnjega dne; takrat pa je stopil Spadacappa v njegovo sobo.

»Gospod,« mu je dejal, »zunaj je neka dama, ki hoče govoriti z vami.«

»Dama!« je vzkliknil Ragastens.

»Da. S krinko na obrazu.«

»Naj vstopi.«

Dama, ki jo je bil Spadacappa prijavil, je vstopila in takoj z največjim mirom snela svojo krinko.

»Gospa Lukrecija Borgia!« je vzkliknil Ragastens ves osupel.

»Tako je menda . . . Zakaj se čudite, vitez? Ali se nemara še jezite name zaradi tistega neznanega preprička, ki sva ga imela v Palači Smeha?«

»Vojvodinja Bisaglijska!« je ponovil Ragastens, ki se ni mogel otresti svojega začudenja.

»Ah, ne, dragi moj . . . vi se motite,« je dejala Lukrecija s smehom. »Zdaj nisem več vojvodinja Bisaglijska . . . Ubogemu vojvodi se je zgodila nesreča . . . Umril je, revež! . . . In jaz sem zdaj vdova!«

»Milostljiva,« je izpregovoril Ragastens, »prostite mi moju začudenju . . . Toda tolikšna drznost! . . . Vi pa v Montefortu! . . . Gledam vas, in se vprašujem, ali se mi sanja? . . .«

»Da!« je rekla Lukrecija mirno. »Ta reč je v resnici nenavadna, priznavam to. Dočim brat oblega dobro mesto monteportsko, pride sestra vanj in poseti Cezarjevega premagalca . . . Vaše presenečenje mi je umevno.«

»Toda milostljiva,« je vzkliknil Ragastens z gluhim nemirno, »ali ste pomislili, če bi prišlo komu na um . . . če bi vas kdo videl! . . .«

»Dobro sem pomislila, gospod vitez. In mislim tudi na to, da vam je treba samo zakričati, pa me moj spol brzkonice ne bi mogel varovati dotorej, da bi mi rešil življenje. . . Tak dajte, vitez, kričite! To bo prekrasno!«

»Tukaj, milostljiva, ste prav tako varni kakor v Palači Smeha,« je odgovoril Ragastens z dostojanstvom. »Toda če ste že tu, se nadejam, da me niste prišli samo psovati, kakor ste pravkar storili . . . Čakam torej, da me počastite z navedbo tehtnejših razlogov za svoj čudni poset! . . .«

»Nisem vas prišla psovati, gospod vitez,« je odgovorila Lukrecija z usmevom, »ker vem, da je to draga zabava . . . Hotela sem samo, da vam častitam judi jaz. Ali to ni naravno?«

»Milostljiva, rotim vas, odnehajte s temi strašnimi šalami . . .«

»Ah,« je vzkliknila Lukrecija z mračnim glasom, »pobliskava je s svojimi črnimi očmi, svi menite, da se šalim? . . . Motite se, vitez. . . Da, vam se zdi nekaj neverjetnega, da vam prihajam častitat, ko ste ranili moega brata! Poznajte Lukrecijo do dna duše: moje čustve bi bile le še tem bolj vroče, ako bi ga bili ubili! . . .«

»Milostljiva . . .«

»In česa da prihajam iskat? . . . Vam je to prav dobro znano. Prišla sem, da vam ponovim to, kar sem vam govorila v Palači Smeha . . . Da vam ponovim poslednjikrat . . . Saj vidite, česa sem zmožna . . . Ragastens, v vas sem spoznala moža, ki bi mogel biti moj gospodar, tako kakor morem in hočem postati jaz gospodarica vse Italije. . . Prihajam, da vam povem tole: Lukrecija Borgia je zasajana veličasten sen. Lukrecija Borgia je pripravila za uresničenje teh sanj vse, česar je potreba, Lukrecija Borgia bo kraljica. Ali hočete vi postati kralj? . . . Ali hočete vladati Lukrečio in Italijo obenem? . . . Ponujat se vam prihajam . . . In za to vam prinašam krono Italije. Ali jo hočete sprejeti? Prinašam vam ljubezen ženske, ki je odklanjala kraljevske snubce. Ali hočete to ljubezen? Minuta je svečana, Ragastens. Govorim vam odkritosrčno . . . Mislite si karkoli, samo tega ne, da narekuje moje besede deliri ženske domišljije. Pravim vam, da sem pripravila vse. Najimenitnejši poveljniki Cezarjeve armade so na moji strani. Recite le besedo, in to, kar ste vi pričeli, bo dokončano. Po Cezarjevi smrti prevzimate vi poveljstvo armade. Vi razrušite to beraško gnezdo Monteforte. In nato, Ragastens, marširava proti Rimu. Na moi britisk vas bo papež kronal za kralja. Znana so mi sredstva, ki ga pripravijo do pokorščine . . . In tisti mali knezi, grofje in baroni, ki trgajo Italijo na krpe — nekateri se bodo podvržli, ker jih jaz pridobim, nekateri, ker jih vi premagate. Nato je Italija našina. Rim postane prestolnica kraljestva, ki ste mu vi kralj in jaz kraljica. In potem obudiva to umirajoče mesto k novemu življenju, preobraziva ga ter oslepiva svetu očmi s sijajem najinega dvora. In midva, Ragastens, predstavljava potem z lastno osebo vso veličino, vso moč in vso lepoto . . . To vam torej prihajam ponujati . . . Ali sprejmete? . . .«

»Ne!« je dejal Ragastens jasno.

In z zelo prijaznim glasom je povzel.

»Zdi se mi, milostljiva, midva se ne pogodiva nikoli. Verjemite mi, da no zaslugi občudujem silo vaše duše, in sanje, do katerih se povzdiguje vaša častihlepnost . . .«

»Torej! . . . Kaj vam brani?« je vprašala Lukrecija z glasom, hripavim od srda, kajti mislila je, da je to, kar ovira Ragastensa — Primavera.

Toda vitez je bil preveč ponosen, da bi brez potrebe dražil strašno zločinko, ki je stala pred njim. Vse, česar se je mogel nadejati, je bilo to, da jo pošlje pomirjeno od sebe. Toda on ni poznal Lukrecije!

»Brani mi to,« je dejal z mehkim glasom, »da se čutim, odkrite rečeno, nespodobnega za vse te visoke naloge. Vi mi predlagate, da naj marširam proti Rimu, dočim me nikakor ne žaja gospodovanja; vi mi predlagate, da naj pričnem celo vrsto vojska, dočim jaz ne želim sebi in drugim ničesar bolj od miru . . . Verjemite, milostljiva, ako vam more kdo pomagati, da izvršite in oživite svoje načrte, svoje sanje — tisti nekdo nisem jaz!«

»Toda, vitez, prave zadržke, ki vam branijo pristati na moje vabilo, ste pozabili omeniti . . .«

»Katera, milostljiva?« je dejal Ragastens in maloma zaslutl bližajočo se nevihto.

»Prvi je ta, da me ne ljubite! . . . Ta, da se vam studim! Ta, da vidite v meni samo razuzdano vlačugo, kakor ste mi rekli v Palači Smeha.«

»Ah, milostljiva, kako se morete še zdaj spominjati teh besed! Izvabila mi jih je jeza, ki sem se je kasneje mnogokrat sramoval . . .«

»Pustiva to!« je rekla Lukrecija mrzlo. »Drugi zadržek, najresnejša in pravzaprav edina prava zapreka je, da ljubite hčer grofa Alma! O, le pomirite se,« je dodala, ko je zagledala lesketanje srda v Ragastensovih očeh, »nič več me ne najmanjša nesreča, ste mrli. Še bil tisti v Palači Smeha. Zadovoljujem se s tem, da vam poslednikrat zastavljam vprašanje: Ali ste z menoj, ali niste?«

»Milostljiva, neizmerno mi je žal . . .«

»Dobro . . . ne govoriva več o tem . . . Toda opozoriti vas moram, da me s tem kruto žalite . . . in kdor žali mene, temu ni treba dolgo čakati kesanja!«

Ragastens ni odgovoril. Še nekaj trenutkov je Lukrecija zrla nani. Bila je bleda kakor mrlič. Njene ustnice, bele od gneva, so lahno drgetale. Naposled je dodala:

»In moje maščevanje bo to pot tem popolnejše, ker imam obračunati z dvema.«

Ragastens je planil k njej in jo zagrabil nad komolcem.

»Poslušajte,« je dejal nato z zamolklim, skoraj nečloveškim glasom. »Proti meni poizkušajte, kar vam drago; trup ali bodalo . . . Storit ćete en zločin več, pomnožite število svojih grehov za enega — svobodno vam! Toda proti nji! Zdaj je vrsta na meni, da vas opozarjam: karkoli ji storite . . . če se je le malo dotaknete, če se ji zodi le najmanjša nesreča, ste mrtvi. . . Idite, milostljiva . . . ničesar več nimava povedati drug drugemu . . .«

»Odhajam,« je dejala Lukrecija s čudnim smehljajem. »Odhajam iz tega monteportskega mesta, kamot se mprispele z upanjem v srcu. . . Bodite mirni, gospod . . . v a s hočem udariti, in to kmalu; saj ona ni kriva vaše krivde!«

To rekša je Lukrecija Borgia naglo nadela svojo krinko. Ko je bil nekaj hipov nato Ragastens zopet sam, bi si bil lahko mislil, da se mu je sanjalo, ako ne bi bil vstopil Spadacappa in mu potrdil resničnost njegovega poseta.

»Gospod,« je dejal, »dama, ki je bila tu . . .«

»No, kaj? . . .«

»Zelo darežljiva je . . . Le pogledite.«

In dični Spadacappa je odprl pest ter mu pokazal polno dlan zlatnikov.

(Nadaljevanje sledi.)

Malo meblvano sobico

s prostim vhom in električno razsvetljivo oddam takoj. Cvetlična ul. 23 pritličje. 1361

Veliko,

prazno solčno sobo s posebnim vhom, tudi za pisarno prikladno, oddam. Aleksandrova cesta 35. 1000

Trgovski lokal v Mariboru

v sredini mesta primeren za veletrgovino, manjšo industrijo, podružnico oddam s 1. julijem v najem. Ponudbe na Hinko Sax, Maribor pod »Trgovski lokal«. 1309

Čejenemu občinstvu vjudno sporočam, da sem prevzel s 1. majem 1351

trgovino z lesom in premogom na Meljski cesti 41

Zagotavljajoč točne in solidne postrežbe, se priporoča
I. CIZEJ.

Sivi lasje

dobivajo naravno barvo in mladostno svežost brez barvanja. Že 20 let izkušeno. Natančnejša pojasnila brezplačno. — A. ZORKO — MARIBOR. Poštini predal 80. 1352

Specijalist za zapestne ure!

Za vsako delo pismena garancija! Za neodgovarjajoče vrnem denar! Prepričajte se pri Jakobu Mulavecu, urarju, Maribor, Krčljia Petra trg 1. 1356

Sobo in kuhinjo

oddam proti odkupu pohištva. Vprašati Radvanjska cesta 2, Studenci. 1355

Stanovanja

z dvema sobama v novih hišah oddam. Naslov pove uprava »Večernika«. 1358

Najboljši

in najcenejši nakup nogavic, rokavic, perila ter vseh modnih in šiviljskih potrebščin

Modna trgovina

ANTON PAŠ
Maribor, Slovenska ul. 4

Umetna svila,

foulard svila,

1313 pralni defein

v veliki izbiri

Srečko Pihlar

Maribor, Gasposka ul. 5.

Spominjajte se CMD!

Predtiskanje najmodernejših vzorcev,

kakor tudi popravilo svilenih nogavic v ateljeju za perilo Rupnik, Slovenska ulica 20. 833

Gramofone

popravlja najboljše in najceneje mehnična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica. 14. 602

Kuharica,

katera pozna tudi primorsko kuhinjo, lahko prevzame kuhinjo na svoj račun pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi lista. 1353

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Mizarstvo Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22 izdeluje najsolidnejše pohištvo vseh vrst in notranje opreme ter renoviranja. Cene nizke! XV

Elektroinštalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških sloslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni, XII

Dr. Kern

Prva pomoč ponesrečenim živalim

knjiga polna ilustracij, važna za kmetovalce in živinorejce.

Cena Din 34.— s poštino Din 36.—.

Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruge, Maribor

Aleksandrova cesta 13